

DIENOS ŽINIOS

Nr. 44

Glasenbach, 1947 m. balandžio 1 d.

KARO GALIMYBES

Atstovu rūmu, JAV užsienio politikos komitete kongreso narys Crawford kalbėjo apie amerikiečių pagalbą Graikijai. Jo nuomone, JAV pareiga yra perspėti sov. sąjungą, kad ji nusiginkluotų. Tuo atveju, jei sovietai to pasėjimo nepaklausytų, juos reikėtų pagrasinti ūkinės blokada ir atominė bomba. Aišku tokios priemonės reikėtų karą, bet JAV neturėtų ko bijoti, nes sovietai būtų sumušti.

Senatorius Pepper per radiją pasakė kalbą, kurioje reikalavo prezidentą Trumaną susaukti didžiųjų konferenciją ir išspręsti visas didžiąsias politines problemas, kad išvengtų trečiojo pasaulinio karo. JAV padėtis pasaulyje uždeda joms ir pareigas.

Kitas senatorius Wiley pasisakė už tai, kad visos Europos valstybės, išskyrus sov. sąjungą ir jos satelitus, turėtų susijungti į Jungtines Europos valstybes. Ši pasiūlyma žada patiekti JAV užsienio reikalų ministerijai.

IS MASKVOS KONFERENCIJOS

Marshallis geriau išvyks iš Maskvos, bet nenusileis

Vakar dienos taikos konferencijos posėdyje buvo paskirta svarstyti grynai tik Vokietijos ūkinis klausimas. Marshallis nori palaukti, kol sovietai nusileis, kadangi Vokietijos ūkio klausime Anglija ir JAV turinčios pirmenybę. Marshallis noris geriau išvykti iš Maskvos, bet nusileisti jis nemano. Diskusijose Marshallis vėl pasisakė už Vokietijos ūkio susivienijimą. JAV nenori dalintos Vokietijos kaip nenori dalintos Europos. Europa nori Vokietijos, bet suvienitos, o ne suskaldytos. Jis kritikavo ir prancūzų laikyseną, kurie supranta šį reikalą, bet reikalauja to su sąlyga.

Reparacijų klausimu kalbėdamas Marshallis pareiškė, kad Vokietija turi mokėti reparacijas, bet tik protingo dydžio. Jos priemonės lygis turi garantuoti gyvenimo lygį. Nuo Vokietijos ūkio išnaudojimo priklauso Europos gerovė.

Marshallis sutinka su reikalavimu mokėti reparacijas iš premonės gaminių, bet su to sąlyga, jei sovietai pasirašys keturiasdešimčiai metų karinę sutartį.

Jis galėtų pritarti ir plieno gamybos padidinimui.

Bevinas pareiškė, kad sovietai iki šiol gautus premones gaminius iskoitytu į reparacijų sąskaitą. Be to sovietų okupacijos mokesčiai turėtų būti sumažinti.

Molotovas pareiškė, kad Vokietijoje lengvai galės mokėti reparacijas, jei jai bus sudarytos sąlygos atstatyti ūkį ir pramonę. Priešingai amerikiečių nuomonei, Molotovas reikalavo padidinti tiek eksporto, kad Vokietijoje lengviau galėtų išmokėti reparacijas. Toliau Molotovas pasipriešino bandymui lenkų priežiūroje cėnėnias aritis itraukti į Vokietijos ūkio klausimo nagrinėjimą.

=====

Indijos laisvės kovotojas Gandhi nuėjo basomis kojomis pasėdintis apie 180 km. į neramumų sritis rytų Bengalijoje, kad tarpininkauti kol kas sėvėtis trunkančioms kovoms tarp musulmonų ir indų nuslopinti.

TITO KALBA

Maršalas Tito savo kalboje parlamente pareiškė, kad tie 125 mil. dolerių, kuriuos Italija, kaip reparacijos, turinti mokėti Jugoslavijai, jokių būdu netygins tu nuostolių, kuriuos jugoslaviai nuo italų patyrė. Austrijos klausimu Tito pasako, kad Karštino problema tol bus dienotvarkėje, kol ji bus išspręsta Jugoslavijos naudai. Ji jai kas atsiskos nuo reparacijų iš Austrijos, tas nkelba Jugoslavijos vardui.

SLAPTA RADIO STOTIS SERBIJOJE

Iš patikimų šaltinių Jugoslavijoje patvirtinama, kad visoje Serbijos srityje jau kelios dienos girdima slapta radijo stotis. Ji puola Tito ir jo vyriausybę, kaltina višpataujančia diktatūra ir reikalauja karaliaus. Radijo stotis periklauso susijungti visu partijų žmonėms prieš išiveržėlius jų pačių krašte.

Kadangi tuose kalnuose buvo gen. Michailoviciaus vyriausis būstinė, manoma, kad stotis yra įrengta nužudyto generolo šalininku.

SALYGINĖ PAGALBA GRAIKIJAI

Senatorius Vanderberg praneša, kad jis yra sudaręs istatymo projektą dėl pagalbos Graikijai ir Turkijai. Pagalba bus teikiama, bet trimis atvejais jo galima bus nutraukti. 1) jei to pareikalaus JTO Saugumo Tarybos ar generalinio susirinkimo dauguma, 2) jei graikų ar turkų tautų pasisakys prieš pagalbą ir 3) jei prezidentas ras, kad pagalba yra neišnaudojama ar nepilnai išnaudojama paskirtiems tikslams.

Toliau pagalbos programos pakietė negalės jokie viena valstybė "veto" teisė.

Trumpai

-Su dideliomis viltimis lukimas susitikimas tarp Marshallio ir Stalino ivykė šio savaitę.

-Maskvos konferencijos pirmoji sesija baigsis maždaug per porą savaičių.

-Vengrijos ministras pirmininkas Nagy, kalbedamas parlamente pareiškė, kad Vengrijos saugumui joks pavojus negresia. Vengrijos tikslas su vėsis palaikyti draugiškus santykius.

-Britų vyriausybė pažadėjo teikti Graikijai pagalbą tol, kol JAV pradės teikti savo pagalbą.

-Graikijos kalnuose jau penkios dienos tęsiasi sunkios kovos, vyriausybė panaudojo ir lėktuvus.

-Australijos grabkesiai streikuoja reikalaudami padidinti atlyginimą. -Paragvajiečiai sukilėliai pradėjo bombarduoti vyriausybės dalinių vyriausijai stebė.

-Prancūzijos parlamento papildomuose rinkimuose MRP gavo didelę daugumą prieš komunistus.

-Mitus prancūzų senato prezidentui, jo vieton išrinktas Martiniko salos atstovas Monerville. Tai pirmas negras, užėmęs tokį aukštą vietą.

-Lenkijoje graso bėdės.

-Prezidentas Trumenas, atsistatydinusio Jugoslavijos vieton paskyrė Cannon.

-Dodekaneso sala buvo oficialiai perduota graikų vyriausybei.

-Diplomatiniai santykiai tarp Jugoslavijos ir Italijos bus atnaujinti balandžio viduryje.

-Balandžio d. 2 val. ryte visi Austrijos laikrodžiai bus atsukti ant 3. Nuo tos dienos ividamas vesaros laikas.

-Vengrijos maitinimo produktai vis geresni. Manoma, kad greitai laiku bus normuojama mėsė, riebalai, o gal ir duona.

-Amerikiečių pasiuntinys Budapeste, Vengrijoje, žadė pasitraukti iš savo užimanos vietos.

-Priešais politinis korespondentas pasisako prieš amerikiečių pagalbą Turkijai ir šia škeiže vadina pasirangimu karui. Jis perspėjo Turkiją, kad iš šio karo ji neturės jokios naudos.

===== Dienraštis leidžia Spaudos Darb. Kolektyvas. Ats. red. M. Šaltenis =====